



CENUȘĂREASA ÎNTRE ROSSINI ȘI NENEA IANCU

CENUȘĂREASA — versiune teatrală de Silviu Purcărete după Charles Perrault și Frații Grimm ● Teatrul „Tândărică” ● Data premierei: 1 iunie 1990 ● Muzică: Gioacchino Rossini ● Regia: Silviu Purcărete ● Scenografia: Carmen Rasovsky ● Distribuția: Brândușa Zaița Silvestru (Cenușăreasa, Regele), Gina Nicolae (Prima soră), Melania Petrescu (A doua soră, Motanul), Cristina Popovici (Mama vitregă, Regele), Valeriu Simion (Tatăl, Păianjenul), Mihai Prujinski (Prințul, Regele); „familia șoriceilor”, concepută plastic de scenografa Daniela Voicilă: Brândușa Zaița Silvestru, Gina Nicolae, Melania Petrescu, Cristina Popovici, Valeriu Simion, Mihai Prujinski, Simona Grozăvescu.

Mi s-a părut sau într-adevăr unul dintre personajele celebrei povești **Cenușăreasa** a rostit, la un moment dat: „Să mă ierți și să mă iubești”? Odată primită confirmarea de la vecinul meu adult, din stal, mi-am zis: nu visez. Așa e! La teatrul de păpuși totul e cu puțință. Aici e domeniul tuturor posibilităților. Fantezia și imaginația pot zburda în voie și joaca sau jocul cu păpuși, de tot felul, are o asemenea deschidere încît nimeni nu se poate supăra dacă pe aceeași tramă a unei străvechi și străcunoscute povești se pot întâlni Rossini cu Perrault, și Frații Grimm cu... nenea Iancu. Totul e să nu se creeze între ei o discordie, o prăpastie atît de mare încît să n-o poată trece cu fantezia și înțelegerea lor micuții spectatori. Căci, măcar în principiu, pentru ei se revestesc, aici, poveștile.

Regindită de regizorul Silviu Purcărete, actuala **Cenușăreasă** are o punte limpede și solidă de percepere în datele ei

esențiale, pe ideea dreptății imanente. Odată și odată cei mulți și obidiți vor fi răsplătiți, numai celor buni și harnici li se vor potrivi pantofiorii de aur.

Construită „la vedere” pe mai multe planuri (cu acțiunea plasată în sertarele unui dulap și desfășurată atît pe orizontală cît și pe verticală), imaginea scenică e îmbibată cu momente pline de farmec și haz, unele de poezie delicată, dar și cu altele, trenante, iar uneori chiar ininteligibile. La subsol, de exemplu, unde în vitrine luminate își dezvăluie existența, într-o amuzantă agitație, în dispute aprinse, numeroasa și drăgălașa familie a șoriceilor (păpuși „pe mînă”, inspirat concepute de Daniela Voicilă în stil caricatural esențializat), umorul și poantele abundente nu pot fi gustate în toată savoare lor din pricina bandei de magnetofon imprimată deficitar, în așa fel încît sunetele înalte fac să nu se mai înțeleagă textul.



Păpuși realizate de Carmen Rasovsky pentru spectacolul Cenușăreasa



Ironie și haz degajă lumea bogătașilor de la primul etaj, intenționat alcătuită în stil Wayang, cu păpuși banale, rotofeie, avînd pleoape care se închid și se deschid, precum și detalii realiste în costum, în coafură, în comportament. Animate cu patetism à la „grand opéra”, evoluînd pe celebrele arii rossiniene, ele dezvăluie — mai ales spre deliciul adulților — atitudinea ironică a creatorilor spectacolului față de răsfațul ridicol caracteristic bunăstării, fiind totodată și o aluzie la manierismul și interpretarea desuetă a unui anume fel de a face operă.

Filigranatele figurine de tip „bibelou de porțelan” din vitrinele laterale sugerează cu grație, în momentul balului, parfumul epocii (retro), izvorît, parcă, dintr-o cutie muzicală.

De prisos, cred, pentru cei mici, dar fermecătoare pentru cei mari, cinica relație a păianjenului cu țîntarul (siluete subțiri din sîrmă strălucitoare) oferă re-

prezentății o undă de cruzime invaluită într-o stranie poezie.

La nivelul de sus, în planul aspirațiilor spre transcendent, apariția suprarealista a zilei (o mină uriașă inspirată din Dalí) dă, pe fundalul nopții argintii, materialitate credibilă supranaturalului.

Un strop de violență strecurată prin cîteva pete de sînge în clipa cînd surorile Cenușăresei își taie degetele de la picior marchează cu oarecare maliție granița naturalismului pe care creatorii spectacolului au pășit cu grijă. În conglomeratul de modalități și mijloace stilistice atît de diverse, cărora scenografa Carmen Rasovszky, sub hagheta regizorului, le-a asigurat o expresie teatral-păpușărească interesantă și viabilă, am apreciat această grijă pentru echilibru și măsură.

Dacă la derularea acestei reprezentații atît de încărcată cu soluții și efecte totuși păpușărești nu s-au creat în sală decît foarte rare momente de rumoare cu ce-

lebrele întrebări: „Tata, de ce? Mama, cine?” meritul aparține artiștilor păpușari, interpreți situați, toți, la mare înălțime profesională. Ei au adăugat lecției presupus cunoscute dinainte imagini inedite, cu detalii demne de reținut. Brîndușa Zaița Silvestru a creat cu glasuri diafan nuanțe psihologice de mare finețe și a mînuit, sigură și armonioasă, o Cenușăreasă exemplară. În roluri diferite au făcut adevărate demonstrații de virtuozitate păpușărească și Cristina Popovici, și Valeriu Simion, și Mihai Prujinski. Gina Nicolae și Melania Petrescu au dat viață cu năvalnic temperament și cu haz celor două surori.

Sperăm că la Festivalul de Operă de la Dresda (în perspectiva căruia s-a realizat) acest spectacol, sprijinit expresiv pe muzica lui Gioacchino Rossini, va releva și valoarea teatrului românesc de păpuși.

VALERIA DUCEA

